

Eurooppa-neuvosto

**Bryssel, 24. kesäkuuta 2022
(OR. en)**

EUCO 24/22

**CO EUR 21
CONCL 5**

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston kokous (23. ja 24. kesäkuuta 2022) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I LAAJEMPI EUROOPPA

1. Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun Euroopan unionin suhteista sen eurooppalaisiin kumppaneihin. Se keskusteli ehdotuksesta perustaa Euroopan poliittinen yhteisö.

Mitä, kuka ja miten?

Sen tarkoituksena on tarjota poliittinen koordinoitua alustaa koko Euroopan mantereelle maille. Siihen voisivat kuulua kaikki Euroopan maat, joihin EU:lla on tiiviit suhteet.

Tavoitteena olisi edistää poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä yhteistä etua koskevissa kysymyksissä, jotta voidaan vahvistaa turvallisuutta, vakautta ja vaurautta Euroopan mantereella.

2. Tällaiset puitteet eivät korvaisi EU:n olemassa olevia toimintapolitiikkoja tai välineitä, erityisesti laajentumisen osalta, ja niissä kunnioitettaisiin täysin EU:n päätöksenteon riippumattomuutta.
3. Eurooppa-neuvosto palaa asiaan tämän alustavan keskustelun pohjalta.

II UKRAINA

4. Eurooppa-neuvosto keskusteli Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan eri ulottuvuuksista. Eurooppa-neuvosto toistaa vakaan tukensa Ukrainalle ja vahvistaa, että EU aikoo jatkossakin tukea vahvasti Ukrainan yleistä taloudellista, sotilaallista, sosiaalista ja rahoituksellista selviytymiskykyä, myös humanitaarisella avulla.

5. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän siviileihin ja siviili-infrastruktuuriin kohdistamat summittaiset hyökkäykset ja vaatii Venäjää välittömästi ja ehdoitta vetämään kaikki joukkonsa ja sotilaskalustonsa Ukrainan koko alueelta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Kansainvälistä humanitaarista oikeutta on kunnioitettava, myös sotavankien kohtelun osalta. Venäjälle pakkosiirretyille ukrainalaisille, erityisesti lapsille, on sallittava välittömästi turvallinen paluu. Venäjä, Valko-Venäjä ja kaikki sotarikoksiin ja muihin vakavimpiin rikoksiin syyllistyneet tullaan saattamaan teoistaan vastuuseen kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

Kuudennen EU:n pakotepaketin hyväksyminen on lisännyt entisestään Venäjän painostamista lopettamaan sotansa Ukrainaa vastaan. Pakotteita koskevaa työtä jatketaan muun muassa täytäntöönpanon tehostamiseksi ja kiertämisen estämiseksi. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia maita, erityisesti ehdokasmaita, yhtymään EU:n pakotteisiin. Päätös unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisen lisäämisestä EU-rikosten luetteloon olisi viimeisteltävä nopeasti.

6. Euroopan unioni on edelleen vahvasti sitoutunut jatkamaan sotilaallista tukeaan Ukrainalle auttaakseen sitä käyttämään sille kuuluvaa oikeutta puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan ja puolustamaan alueellista koskemattomuuttaan ja suvereniteettiaan. Tämän vuoksi Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa käsittelemään pikaisesti sotilaallisen tuen lisäämistä edelleen.
7. Eurooppa-neuvosto panee merkille, että komissio esittää pian ehdotuksen Ukrainalle myönnettävästä uudesta poikkeuksellisesta makrotaloudellisesta rahoitusavusta, joka on enimmillään 9 miljardia euroa vuonna 2022. Se kehottaa komissiota esittämään pikaisesti ehdotuksensa EU:n tuesta Ukrainan jälleenrakentamiselle yhdessä kansainvälisten kumppaneiden, järjestöjen ja asiantuntijoiden kanssa.

8. Venäjä on yksin vastuussa maailmanlaajuisesta ruokaturvakriisistä, jonka se on aiheuttanut käyttämällä elintarvikkeita aseena Ukrainaa vastaan käymässään sodassa. Eurooppa-neuvosto vaatii Venäjää lopettamaan välittömästi maataloustuotantoon kohdistuvat iskut ja viljan poiskuljettamisen sekä avaamaan Mustanmeren reitit, erityisesti Odessan sataman, jotta viljanvientiä ja kaupallista merikuljetustoimintaa voidaan jatkaa. Eurooppa-neuvosto tukee YK:n pääsihteerin ponnisteluja tämän eteen. Eurooppa-neuvosto korostaa, että EU:n Venäjän vastaiset pakotteet mahdollistavat maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden vapaan liikkumisen ja humanitaarisen avun toimittamisen.
9. Eurooppa-neuvosto tukee vahvasti pyrkimyksiä perustaa solidaarisuuskaistoja, joilla helpotetaan elintarvikkeiden vientiä Ukrainasta eri maareittien ja EU:n satamien kautta. Se kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan erityisesti FARM-aloitteen ja YK:n ja G7-ryhmän aloitteiden pohjalta toimiaan, joilla on tarkoitus
 - 1) auttaa kehittyviä maita uudistamaan tarvittaessa toimitusketjujaan,
 - 2) nopeuttaa äskettäisessä Euroopan unionin ja Afrikan unionin huippukokouksessa sovittuja asiaankuuluvia Team Europe -lippulaivahankkeita, joiden tarkoituksena on kehittää kestävää ruoantuotantoa, vahvistaa maatalouden tuottavuutta, myös valkuaiskasvien osalta, ja maatalousteollisuuden valmiuksia Afrikan mantereella, sekä
 - 3) edistää yhdessä kansainvälisten kumppaneiden kanssa aloitteita, joilla tuetaan tuotantopanosten, erityisesti kestävä kehityksen mukaisten lannoitteiden, valmistuskapasiteetin kehittämistä kehittyvissä maissa.

III UKRAINAN, MOLDOVAN TASAVALLAN JA GEORGIAN JÄSENYYSHAKEMUKSET

10. Eurooppa-neuvosto tunnustaa Ukrainan, Moldovan tasavallan ja Georgian eurooppalaiset tulevaisuudennäkymät. Näiden maiden ja niiden kansalaisten tulevaisuus on Euroopan unionissa.
11. Eurooppa-neuvosto on päättänyt myöntää Ukrainalle ja Moldovan tasavallalle ehdokasmaan aseman.
12. Komissiota pyydetään raportoimaan neuvostolle jäsenyyshakemuksia koskevissa komission lausunnoissa mainittujen ehtojen täyttämistä osana tavanomaista laajentumispakettiaan. Neuvosto päättää jatkotoimista, kunhan kaikki nämä ehdot on kokonaisuudessaan täytetty.
13. Eurooppa-neuvosto on valmis myöntämään Georgialle ehdokasmaan aseman sen jälkeen, kun Georgian jäsenyyshakemusta koskevassa komission lausunnossa mainitut prioriteetit on otettu käsittelyyn.
14. Kunkin maan edistyminen kohti Euroopan unionin jäsenyyttä riippuu sen omista ansioista Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttämisessä ottaen huomioon EU:n valmius ottaa vastaan uusia jäseniä.

IV LÄNSI-BALKAN

15. Euroopan unioni ilmaisee olevansa täysin ja yksiselitteisesti sitoutunut Länsi-Balkanin maiden mahdollisuuteen tavoitella EU:n jäsenyyttä ja kehottaa nopeuttamaan liittymisprosessia.

16. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota, ulkoasiainedustajaa ja neuvostoa edistämään uudistettujen menettelytapojen pohjalta Euroopan unionin ja Länsi-Balkanin alueen asteittaista yhdentymistä jo laajentumisprosessin aikana peruutettavissa olevalla ja ansioihin perustuvalla tavalla.
17. Eurooppa-neuvosto muistuttaa uudistusten merkityksestä etenkin oikeusvaltioperiaatteen alalla ja erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja toiminnan sekä korruption torjunnan osalta. Se myös kehottaa kumppaneita varmistamaan vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet ja yhdenvertaisen kohtelun.
18. Eurooppa-neuvostolle tiedotettiin Bulgarian ja Pohjois-Makedonian välisten neuvottelujen viimeisimmistä vaiheista. Se kehottaa ratkaisemaan pikaisesti viimeiset avoinna olevat kysymykset, jotta liittymisneuvottelut voidaan aloittaa viipymättä.
19. Eurooppa-neuvosto toistaa, että avointen kahdenvälisten ja alueellisten kiistojen ratkaisemisessa on kiireellisesti saatava aikaan konkreettista edistymistä, erityisesti Serbian ja Kosovon* välisten suhteiden normalisointia koskevan Belgradin ja Pristinan välisen vuoropuhelun avulla.
20. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Bosnia ja Hertsegovinan johtajien 12. kesäkuuta 2022 Brysselissä saavuttamaan poliittiseen yhteisymmärrykseen, joka on tarpeen maan vakauden ja täysipainoisen toiminnan varmistamiseksi ja sen kansalaisten toiveisiin vastaamiseksi. Se kehottaa kaikkia Bosnia ja Hertsegovinan poliittisia johtajia toteuttamaan nopeasti sopimuksessa vahvistetut sitoumukset ja saattamaan kiireellisesti päätökseen perustuslaki- ja vaaliuudistuksen, mikä auttaa maata etenemään määrätietoisesti eurooppalaisella tiellä komission lausunnon mukaisesti.

* *Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.*

21. Eurooppa-neuvosto on valmis myöntämään Bosnia ja Hertsegovinalle ehdokasmaan aseman, ja tätä varten se kehottaa komissiota raportoimaan neuvostolle viipymättä lausunnossaan esitettyjen 14 keskeisen prioriteetin täytäntöönpanosta ja kiinnittämään erityistä huomiota niihin, jotka muodostavat merkittävän joukon uudistuksia, jotta Eurooppa-neuvosto voi palata asiaan.

V TALOUSASIAT

22. Eurooppa-neuvosto yleisesti ottaen vahvistaa maakohtaiset suositukset neuvostossa käytyjen keskustelujen mukaisesti, joten vuoden 2022 eurooppalainen ohjausjakso voidaan saattaa päätökseen.
23. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Kroatia täyttää kaikki perussopimuksessa vahvistetut lähentymisperusteet. Se kannattaa komission ehdotusta, että Kroatia ottaisi euron käyttöön 1. tammikuuta 2023, ja kehottaa neuvostoa hyväksymään viipymättä asiaankuuluvat komission ehdotukset.
24. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen Versailles'n julistuksen sekä 21.–22. lokakuuta 2021, 24.–25. maaliskuuta 2022 ja 30.–31. toukokuuta 2022 antamansa päätelmät ja toistaa pyyntönsä komissiolle tarkastella kansainvälisten kumppaneidemme kanssa keinoja hillitä energian hintojen nousua, muun muassa mahdollisuutta ottaa tarvittaessa käyttöön tilapäisiä hintakattoja.
25. Ottaen huomioon, että Venäjä käyttää kaasua aseena Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota jatkamaan kiireellisesti pyrkimyksiään turvata kohtuuhintaiset energiatoimitukset.
26. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa yhdessä komission kanssa ryhtymään asianmukaisiin toimiin varmistaakseen tiiviimmän energia-alan koordinoinnin jäsenvaltioiden välillä.

VI EUROOPAN TULEVAISUUSKONFERENSSI

27. Eurooppa-neuvosto panee merkille ehdotukset, jotka on esitetty Euroopan tulevaisuuskonferenssin tuloksista laaditussa loppuraportissa ja toimitettu kolmelle yhteispuheenjohtajalle. Konferenssi on tarjonnut ainutlaatuisen tilaisuuden olla vuorovaikutuksessa EU:n kansalaisten kanssa.
28. Toimielinten on varmistettava kukin oman toimivaltansa puitteissa ja perussopimusten mukaisesti, että loppuraportti johtaa tehokkaisiin jatkotoimiin. Eurooppa-neuvosto toteaa, että tähän liittyvä työ on jo aloitettu.
29. Se muistuttaa, että kansalaisille on tärkeä tiedottaa loppuraportissa esitettyjen ehdotusten jatkotoimista.

VII ULKOSUHTEET

Itäinen Välimeri

30. Eurooppa-neuvosto ilmaisi syvän huolensa Turkin viimeaikaisista toistuvista toimista ja lausunnoista. Turkin on kunnioitettava kaikkien EU:n jäsenvaltioiden suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aiemmat päätelmänsä ja 25. maaliskuuta 2021 antamansa julkilausuman ja odottaa Turkin noudattavan täysimääräisesti kansainvälistä oikeutta, liennyttävän jännitteitä itäisen Välimeren alueellisen vakauden hyväksi ja edistävän hyviä naapuruussuhteita kestävällä tavalla.

Valko-Venäjä

31. Eurooppa-neuvosto korostaa Valko-Venäjän kansan demokraattista oikeutta uusiin, vapaisiin ja oikeudenmukaisiin vaaleihin. Se kehottaa Valko-Venäjän viranomaisia kunnioittamaan ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta, lopettamaan sortotoimet ja vapauttamaan poliittiset vangit.